

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gzz 3/05
03.03.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca "AA", protiv tuženika BB, radi izvršenja ugovora, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Gt.I broj 2385/04 od 28.10.2004. godine, izjavljenog protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž. broj 1209/04 od 13.07.2004. godine, u sednici održanoj 3.03.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev SE USVAJA i PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Nišu Gž. broj 1209/04 od 13.07.2004. godine, tako što se odbija kao neosnovana žalba tužioca i potvrđuje presuda Opštinskog suda u Aleksincu P. broj 219/03 od 22.04.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Aleksincu P. broj 219/03 od 22.04.2004. godine, odbijen je tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se tuženi obaveže da mu po osnovu aneksa ugovora o prenosnom kreditu i po osnovu sticanja bez osnova isporuči 1.075,5 kg. junećeg mesa žive mere, a za slučaj nemogućnosti da isplati novčanu protivvrednost ove količine mesa po tržišnoj ceni po 1 kg. na dan isplate, a uvećanjem od 6% na ime izgubljene marže i tužilac je obavezan da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.000,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Nišu Gž. broj 1209/04 od 13.07.2004. godine, žalba tužioca je usvojena i navedena prvostepena presuda preinačena tako što je tužbeni zahtev tužioca usvojen u celosti, a tuženi obavezan na isplatu troškova postupka tužiocu od 16.720,00 dinara.

Protiv pravnosnažne presude Okružnog suda, Republički javni tužilac je blagovremeno podigao zahtev za zaštitu zakonitosti zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 408. ZPP i našao da je zahtev osnovan.

U postupku je utvrđeno da je između stranaka 6.12.1989. godine zaključen ugovor o prenosnom kreditu za nabavku traktora i aneks tog ugovora od 10.11.1990. godine, kojim se tuženi obavezao da za primljeni traktor "IMT 539" iz sredstava Zajma za obnovu i razvoj, isporuči određenu količinu VV mesa u roku od pet godina u polugodišnjim davanjima, s tim da svaka rata dospeva 1.06. i 1.12, sa rokom otplate počev od 1.12.1990. do 31.12.1995. godine, kada je dospevala za naplatu poslednja rata. Tuženi je sa otplatom kredita prestao 7.05.1993. godine, tako da je ostao u obavezi da tužiocu isporuči još 1.075,5 kg. mesa.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtev tužioca, ocenjujući da je istaknut prigovor zastarelosti od strane tuženog osnovan i da je potraživanje tužioca zastarelo shodno članu 372. stav 2. ZOO, jer se u konkretnom slučaju ne radi o sticanju bez osnova, već o ispunjenju ugovora. Nasuprot tome, stanovište drugostepenog suda je da predmetno potraživanje nije zastarelo primenom člana 371. ZOO, zbog čega je preinačujući prvostepenu presudu, usvojio tužbeni zahtev tužioca.

Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno odlučio, a da je drugostepena presuda zasnovana na pogrešnoj primeni materijalnog prava. Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ističe da se u konkretnom slučaju radi o povremenim potraživanjima, odnosno potraživanjima anuiteta po navedenom ugovoru o prenosnom kreditu, kojim je ugovoreno da tuženi svoju obavezu izmiruje u jednakim unapred određenim iznosima koji dospevaju polugodišnje, sa ukupnim rokom otplate od pet godina, u kom slučaju se primenjuje rok zastarelosti od tri godine, računajući od dospelosti svakog pojedinačnog davanja, kako je to propisano članom 372. stav 1. i 2. ZOO. S obzirom da je tužba podneta 12.03.2003. godine a poslednja obaveza tuženog je dospevala 31.12.1995. godine, navedeni rok od tri godine je protekao, zbog čega je prvostepeni sud pravilno odbio tužbeni zahtev tužioca za izvršenje neizmirenog dela obaveze tuženog. U situaciji kada obaveza dužnika ima svoj osnov u ugovoru koji je zaključio sa poveriocem, koji nije raskinut ili poništen, kao u konkretnom slučaju, neizvršenjem takve obaveze nije došlo do neosnovanog obogaćenja dužnika u smislu člana 210. ZOO, da bi se primenila pravila vraćanja stečenog bez osnova, pa i opšti zastarni rok za ovu vrstu potraživanja iz člana 371. ZOO.

Na osnovu člana 395. stav 1. u vezi člana 408. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Predrag Trifunović,s.r.

Za tačnost opravka

dc